

Thesis Title	Evaluation of the Efficacy of Raw Papaya Juice and Pineapple Juice on Digesting Fish for Detection of Metacercariae	
Author	Mr. Toon Prawang	
M.S.	Parasitology	
Examining Committee	Assoc. Prof. Dr. Kom Sukontason	Chairman
	Asst. Prof. Dr. Kabkaew L. Sukontason	Member
	Asst. Prof. Dr. Pradya Somboon	Member
	Assoc. Prof. Wej Choochote	Member
	Asst. Prof. Chalobol Wongsawad	Member

ABSTRACT

The efficacy of crude extract juices from raw papaya (*Carica papaya*) and pineapple fruit (*Ananass comosus*, Sriracha strain) to digest fish (*Puntius gonionotus*) was evaluated. The pineapple fruit juice gave better result than the papaya juice, based on the criteria of producing lesser volume of coarse sediment layer. Further examination of pineapple juice to digest fish was conducted to attain the most suitable conditions *in vitro*, with the best condition has been employed for subsequent experiment. The freshly prepared juice or that kept less than 1 day yielded the best result and significantly better than that kept for 2-7 days. The determination of acid-base condition revealed that the non-adjustment of freshly prepared juice having the pH 3.15-3.45 showed the highest digestive property. Analyzing in terms of the temperature in combination with the best conditions of previous experiments, the incubation at 37°C was the greatest, with 2 hours of incubation period in this temperature being excellent. All the best of each condition of pineapple juice to digest different fish components was compared with the conventional

digestive reagent of the commercial pepsin, the latter reagent enabled better to digest the skin & scale and muscle, while no significance in regard to the head portion.

From these results, the pineapple juice was used to digest fish (*Cirrhina jullieni*) for detection and harvesting metacercariae of trematodes. The determination of viability of metacercariae was evaluated in view of the movability index, in which no difference among the viability from juice and pepsin at day 1-6. The minute intestinal fluke of *Haplorchis taichui* was the prominent metacercariae identified, followed by *Haplorchis pumilio*, but none for liver fluke *Opisthorchis viverrini*. This study is clearly shown that the crude extract juice of pineapple fruit possessed some enzymes having such proteolytic activity in particular under suitable circumstances, thus the pineapple juice could be an alternative source to digest fish for the harvesting metacercariae.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การประเมินประสิทธิภาพของน้ำคั้นมะลอกอดีบและน้ำคั้น

สับปะรดในการย่อยเนื้อปลาเพื่อตรวจหาเมตาเซอร์ค่าเรีย

ชื่อผู้เขียน

นายทูรย์ ประวัง

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาปรสิตวิทยา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รศ. ดร. นพ. คง สุคนธสรพ์ ประธานกรรมการ

ผศ. ดร. กานบแก้ว สุคนธสรพ์ กรรมการ

ผศ. ดร. ปรัชญา สมบูรณ์ กรรมการ

รศ. เวช ชูโชค กรรมการ

ผศ. ดร. ชโล卜 วงศ์สวัสดิ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

น้ำคั้นจากผลมะลอกอดีบ (*Carica papaya*) และผลสับปะรดสุกพันธุ์ครีราชา (*Ananus comosus*) ได้ถูกนำมาศึกษาถึงประสิทธิภาพในการใช้ย่อยเนื้อปลา (*Puntius gonionotus*) น้ำสับปะรดย่อยเนื้อปลาได้ดีกว่าน้ำมะลอกเมื่อแปลผลจากตะกรอนที่เหลือน้อยที่สุด ซึ่งหมายถึงมีประสิทธิภาพในการย่อยดีที่สุด น้ำสับปะรดจึงถูกนำมาศึกษาต่อไปถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีความเหมาะสมที่สุดในการนำไปใช้ การเตรียมน้ำสับปะรดและนำไปใช้ทันทีหรือเก็บในถุงเย็นที่อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส เป็นเวลาไม่เกิน 1 วันมีประสิทธิภาพที่ไม่ต่างกัน แต่ประสิทธิภาพจะลดลงเมื่อเก็บไว้นาน 2-7 วัน จากการปรับน้ำคั้นที่ความเป็นกรดหรือด่างต่างๆ พบร่วมน้ำสับปะรดที่ไม่ได้ปรับค่าความ

เป็นกรด-ด่างมีประสิทธิภาพในการย่อยมากที่สุด ส่วนอุณหภูมิที่เหมาะสมที่สุดคือ 37 องศา-เซลเซียสและการใช้น้ำคั้นสำหรับย่อยเนื้อปลาโนน 2 ชั่วโมงที่อุณหภูมิดังกล่าวให้ผลตีที่สุด ส่วนในการย่อยส่วนต่างๆ ของปลาโนน ประสิทธิภาพของการย่อยส่วนหัวปลาด้วยน้ำคั้นสับประดิษฐ์ไม่แตกต่างจากการย่อยด้วยสารละลายเป็นชิ้น แต่ให้ผลต้องกว่าเมื่อย่อยส่วนเกล็ด หนังและเนื้อปลา นอก จากนี้สภาวะที่ดีที่สุดของปัจจัยต่างๆ ของน้ำคั้นสับประดิษฐ์นำมาใช้ย่อยเนื้อปลา (*Cirrhina jullieni*) เพื่อตรวจหาเมตาเซอร์คาร์เรียของพยาธิใบไม้ และศึกษาถึงการมีชีวิตอยู่รอดของเมตาเซอร์คาร์เรีย เมื่อเปรียบเทียบการย่อยกับสารละลายเป็นชิ้นให้ผลไม้แตกต่างกันในวันที่ 1 - 6 แต่ในวันที่ 7 พบร่วงการมีชีวิตอยู่รอดของเมตาเซอร์คาร์เรียจากการย่อยด้วยน้ำคั้นสับประดิษฐ์มีผลลดลงมากกว่า พยาธิใบไม้ลามไส้ขนาดเล็กชนิด *Haplorchis taichui* เป็นชนิดที่ตรวจพบมากที่สุดจากการจำแนกชนิดของเมตาเซอร์คาร์เรีย (ร้อยละ 79.56) รองลงมาคือ *Haplorchis pumilio* (ร้อยละ 2.6) และไม่พบของพยาธิใบไม้ดับ (*Opisthorchis viverrini*) การศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าน้ำคั้นสับประดิษฐ์สามารถใช้ย่อยเนื้อปลาเพื่อตรวจหาเมตาเซอร์คาร์เรียได้ภายใต้สภาวะต่างๆ ที่เหมาะสมเช่น อุณหภูมิ, ความเป็นกรด-ด่าง, ระยะเวลาในการใช้ย่อย ดังนั้นน้ำคั้นสับประดิษฐ์สามารถนำมาใช้ย่อยเนื้อปลาทดแทนเอนไซม์เป็นชิ้นซึ่งมีราคาแพง เพื่อลดการนำเข้าจากต่างประเทศ และสามารถนำมาผลไม้ที่มีในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เพื่อการตรวจหาเมตาเซอร์คาร์เรียได้